

"EDINOST"

Izohaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob torkih, četrkih in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri zvečer. — Obujno izdanje stane: za jeden mesec .f. — 30, izven Avstrije f. 1.40 za tri mesece .f. — 80, za pol leta .f. — 1.50, za vse leto .f. — 3.00. Na naročbo razporejene naročnine se ne jemlje ozir.

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 25 nvt., v Gorici po 40 nvt. Sobotno večerno izdanje v Trstu 25 nvt., v Gorici 40 nvt.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsk.

Oglasi se računajo po tarifi v petlini; za naslove z debelimi črkami se plačuje preostalo, kolikor obsega tiskovno delo. Po-lina osmrti se in javno izdaja, do-mači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, kar ne frankovano se ne sprejema. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnništvo ulica Caserma 13. Odpre reklamacije se prosto poštnino.

„V edinstvi je moč!“

Deželni zbor istrski.

XV. seja dne 17. februarja 1894.

Predsednik odpravlja sejo ob 5^h uri popoldne.

Po prečitani zapisnici zadnje seje oglasi se za besedo vladni zastopnik. Pravi, da je čul po zjutranji seji, kako se je nekdo iz politično gospodarskega odseka izrazil, da je on (vladni zastopnik) rekel, da zakon o varstvu tice ne zadobi potrdila, ako se ne sprejme tak, kakoršen je bil predložen. Njega da niso pozvali k sejam odbora, ako pa bi ga bili pozvali, povedal bi bil odkrito svoje mnenje. Ker se pa ni nikomur izjavil o rešenem načrtu, protestuje proti temu, da se mu kaj podtika.

Posl. Martinolich utemeljuje v daljšem govoru svoje predloge o poplavljanju stanja naše trgovske mornarice. Pravi, da se je mnogo govorilo in pisalo o tem predmetu; tudi v državnem zboru se je govorilo od strani poslancev. (Govoril je posl. Spindič, ali gosp. govorniku ni hotelo z jezika to ime. Ur.) Posl. Stanich podpira resolucijo Martinolichovo, ista se je v sprejela soglasno. Istotako se je soglasno sprejel najni predlog posl. Stanicha za razširjenje in očiščenje kanala Kavanele pri Oseru.

Posl. Rizzi poroča o šestih agrarnih zakonskih načrtih priporočujoč, da se isti potrdijo.

Posl. Laginja izjavlja najprej hrvaški v svojim in svojih tovarišev imenu, da bodo glasovali proti tem načrtom, kajti deželni gospodarski svet dela le na to, da raznarodi on del prebivalstva te pokrajine. Italijanski nadaljuje pravi, da manjšina ne more glasovati za te načrte tudi z gospodarskega stališča, kajti s temi načrti se ne nameruje drugega, nego utrditi stališče stalnega odbora dež. gospodarskega sveta, kateri poslednji ne stori družega, nego da potrdi račune. Ljubo mu je, da mora pri tej priliki naglašati, da niso vse gospodarske zadruge nemarne in leno. Imamo takih zadrug, katere ne storo ničesar, a te niso na slovenski strani. Sicer pa so te zadruge svobodna društva s lastnimi pravili in ne bi smele biti toliko zavise od gospodarskega sveta. Ako katero teh društev ne vrši svoje dolžnosti, ako ne sestavlja proračunov, ako ne polaga računov, tedaj v resnici več ne obstoji. Politiška oblast, ki se kaže jako brižna za malenkosti, bi morala bdeti nad delovanjem zadrug ter razpustiti vse tiste, katere ne dajo znamenja o svojem delovanju. Pa razpuščenju nedelavnih zadrug moglo bi

se priskočiti na pomoč ostalim, ki delajo in vpevajo. Z ozirom na to, da bi se moglo na drugi način doseči isto, kar namerujajo zakonski načrti, meni govornik, da so ti načrti odveč. Slednjič izraža nado, da vlada teh načrtov ne predloži v najvišje potrjenje, ako res misli zadovoljiti pravici in potrebam Slovanov.

Predsednik odgovarja predgovorniku (kot predsednik dež. gospodarskega sveta), da isti ne tira politike. (Posl. Spindič: Dejstva govora, dejstva!) S temi načrti se doseže vnapj to, da se odtegne podpora nedelavnim zadrugam.

Posl. Rizzi odbija „podtikanja“ dra. Laginje, češ, da deželni gospodarski svet raznaroduje kogar koli; nadeja se, da ti načrti zadobe Najvišje potrdilo.

Po dovršeni podrobni razpravi v sprejela je večina te načrte v III. čitanju; istotako se je sprejel v III. čitanju zakonski načrt o varstvu ptic.

Zatem je prečital predsednik svoj zaključni govor, v katerem omenja, da je bilo to zasedanje jako dolgo radi posebnih abnormalnih poslov. Vsakako pa ostane zapisano v zgodovini Istre kot poseben dogodek radi dragocenih sklepov o odpravi zemljiške odveze in o gradnji železnice Trst-Poreč-Kanfanar. V tem zasedanju da je bila opetovano slega med vsemi poslanci, z bok česar se je govornik čutil pomlajenega v nadi, da sta se dovela mir in slega med vsemi zastopniki Istre. Na njegovo žalost se je prevaril v tej nadi, vendar pa se nadeja, da ta pojav slege ne izgine povsem, ter da se naša Istra, ki se je povzdigala gospodarski, povzdigne tudi moralno, a čemer sadosti svojim rimskim s poročilom, katera napolnujejo s ponosom vsakega Istrana, naj pripada temu ali onemu plemenu.

Njemu da je bilo to zasedanje jako težko in burno; pozdravljač poslance ne more reči: do vidjenja, kajti čuti, da ne uživa zapužanja in da nima zadostnih sposobnosti za predsedovanje.

Bilo kakor si bode, pravi, bodite srečni v sredi svojih družin ter spominjajte se nas, ki ostanemo tu, osobno pa mene, kateremu je bila čast Vam predsedovati skosi pet zasedanj in mi je bilo dovolj prilike, spoznavati Vašo potrpečljivost.

Zaključujoč z vročo željo za blagor naše preljubljene Istre, pozivljam Vas, da vzkliknete čutom prave udanosti prejasnemu vladarju: „Viva Sua Sacra I. R. Maestà Francesco Giuseppe!“

kor da je od kamena, a na nje trdem lici nisi videl niti sledu ženake blagosti, ampak trdno neomajeno voljo, krepak duh in neodoljivo odločnost. Močno, visoko telo je bilo opravljen v črno haljo, obšito s temno avilo. Okrog pasu je imela opasano debelo srebrno verižico, ob kateri je visel šop velikih ključev. Suh, koščeni prsti žene so počivali na srebrni skrinjici, katera je bila na stolu pred njo. Sedaj je pogledala na goli gozd, na poplavljen ravan pod gradom, sedaj zopet na skrinjico. Preziren nasmeš ji je zaigral časi na ustnih in s prsti je krepkeje prijala za skrinjo, kakor da tu levinja čuva svoje mladice. Služabnik, vstopivši pri velikih vratih, prebudi je naposled iz sna. Žena nekoliko krene z glavo in zamolklo vpraša:

— Kaj je, Ivan?

— Oprosti mi, plemenita gospa, izpregovori sluga pokorno; ravnokar je prijahal na dvor človek, po govoru Madjar, a na videz plemenitaš.

— Kako mu je ime? Odkod prihaja?

— Tega mi ni razodel, ampak samo velel, naj ga prijavim vaši milosti. Pravi, da mora pred vaše lice, češ, da mu je govoriti s Vami o važnih stvareh.

Večina je vzkliknila Ev v i va, manjšina pa: Živio!

S tem je bilo zaključeno V. zasedanje deželnega zbora istrskega.

Politiške vesti.

Državni zbor. Gospodarska zbornica odobrila je v svoji večerajnji seji začasni proračun. V tej seji spregovoril je Dunajski nadbiskup kardinal Gruša o anarhistih. Omenjujoč ponesrečeni napad z bombo v cerkvi pri sv. Magdaleni v Parizu, rekel je, da je iz tega napada očitno, kako kaznuje Bog sam anarhiste, toliko bolj pa bi jih morali pobijati ljudje.

Ogrska poslanaka zbornica končala je večeraj med navdušenim odobravanjem „liberalcev“ glavno razpravo o cerkveno-politiški preosnovi.

Srbija. Iz Belegograda poročajo, da se dosledno trdi, da nastane ministerska kriza, takoj ko se vrne min. predsednik Simić v Beligrad. Govori se, da sestavi novo ministertvo Mijatović ali pa Ribarac. — Tudi ta vstitev ni posebno verjetna, toda dan danes je v Srbiji vse mogoče.

Praska med Albanci in Črnogorci. Z Četinjske poročajo večeraj, da so se spoprijeli ob meji Albanci in Črnogorci. Prvih padli so 4 in 7 bilo je ranjenih, Črnogorcev padli so 3 mrtvi in 1 je bil ranjen.

Italijanski proračun. Kakor poročajo večerajnjega dne z Rima, nameruje vlada znižati potrebišine v proračunu od 155 na 90 milijonov lir, izključivši vse stroške za gradnje železnice. Tretji del tega primanjkljaja misli pokriti vlada z varčenjem, ostali dve tretjini pa s nalozitvijo novih davkov. — Ne znamo, da-li bode s tem pomagano splošni bedi v Italiji.

Rusko-nemška prijaznost. Kakor poročajo iz Berlina dne 18. t. m., bil je v soboto pri ruskom odposlanstvu obed, katerega se je udeležil tudi cesar Viljem. Ruski odposlanik grof Šuvalov napil je nemškemu cesarju, ta pa se je zahvalil, izpraznivši svojo čašo na zdravje carja Aleksandra, „svojega ljubega prijatelja“.

Različne vesti.

Nj. Vel. cesarica ne odpotuje v Krf, kakor je bila namerovala, ampak ostane se

— Madjar? Plemenitaš? O važnih stvareh mu je govoriti z menoj? Da vidimo, kakovo srečo prinaša ta Madjar. Reci mu, naj vstopi. Pa čuj, odvedi mu konja v hlev; daj mu zob in sena po volji, da se ne pritoži o hrvaški gospodi. Pojdi!

Sluga odide poklonivši se, a skoro potem zaženketajo ostroge neznanega gosta na kamenitem tlaku sobe. Vstopi človek visok, suh, drobno ostrizene glave, podolgastega in bradatoga obraza. Izpod dolgega, sivga plašča se je videl višnjevi suknjen telovnik, zapet na prsih s srebrnimi gombi. Leva roka mu je bila pod plaščem, a z desnico je držal kučmo.

— Hvaljen Jezus in Marija, plemenita gospa! pokloni se Madjar kratko in odločno. Gospa ga premeri od pet do glave in odgovori malo potem:

— Na veke Amen! Kdo ste gospod? Čigav ste? Kaj mi prinašate?

— Jaz sem, na uslugo vaši milosti, Mi-hajl Palify, ogrski plemič, in sreča me je dohitela, da sporoča po meni moj milostni gospodar, velemožni knez Andrej Bator, kraljevi sodnik, plemeniti svoji sorodnici Uršuli Heningovi pozdrav in poklon.

mesec dni na Cap-St. Martinu, ker se bliža nek vesel dogodek v rodbini nadvojvodinje Marije Valerije, nje hčere. Odpelje se naravnost v grad Lichtenegg.

Nj. ces. in kr. Vis. načelnikinja cesaričina-udova Štefanija ukreala se je večeraj v Algiru na parnik „Trieste“, ki jo odpelje v Trst.

Nemški cesar odpotoval je baje danes v Opatijo. Kakor poročajo iz Berlina, dal je pred svojiro odhodom nenadoma zbornati pod orožje vso Berolinsko posadko. Vojnega ministra Schellendorfa odlikoval je lastnoročno z redom črnega orla.

Veliki četrtek na Dunaju. Kakor vsako leto, vršilo se bode tudi letos na ces. dvoru na Veliki četrtek umivanje nog 12 starcem in 12 starkam. Vredno pa je omeniti, da sta letos med njimi jeden starček in jedna starka, katera sta že prekoračila 101. leto svojega življenja.

Naš podlistek. Z današnjim večernim izdanjem pričeli smo priobčevati v slovenskem prevodu zgodovinsko povest slovečega hrvaškega pisatelja Argusta Senoe: „Kmetški upor“. Kdor je čital že to izborna povest v hrvaškem izvirniku, pritrdi nam, da z objavljenjem te povesti v slovenskem prevodu vstrežemo tudi širšim slojem naših čitate-ljev. Zategadelj opozarujemo posebno na naš podlistek, kajti osvedočeni smo, da najde Senoe „Kmetški upor“ zaslužen zanimanje.

Tržaški magistat contra Nabergoj. Kakor znano prosilo je za mesto delegovano okrajno sodišče tržaške poslanke zbornice za dovoljenje, da sme sodnijski postopati proti poslancu Ivanu Nabergoju.

Poročilo imunitetnega odseka o tej zadevi se glasi:

Okrajni načelnik na Proseku je predložil dne 1. maja 1893 tržaškemu magistratu poročilo, kako sta se vršila volilna shoda, sklicana po posl. Nabergoju dne 30. aprila 1893 na Proseku in v Sv. Križu.

Poročilo navaja, da je posl. Nabergoj med drugim rekel tudi to-le: „Ko sem bil te dni v Trstu, došla je k meni deputacija Slovencev, ki se je pritoževala radi krivice (ingiusticie) in pritiska (angherie), kojega morajo čisto trpeti od strani magistrata, ter so me prosili, da posredujem“ — tu da se je izjavil v nadaljnji razpravi: „In ako bi v vsakem okraju tako postopali, zagotavljam Vas, da bi magistrat kmalu odjenjal (diverrebbe subito più piccolo) in bodite nverjeni, da bi takoj izginile krivice in pritisk.“

— Glej, glej! Hvala mu, hvala, de-je Uršula smehljaje se. Glej, kako se me moj ljubezni gospod sorodnik lepo spominja. Bog mu daj dobro! Sedite, gospod Palify; odložite plašč in kučmo. Vidim, da ste precej utrujeni od dolgega pota.

Prišlec stori, kakor mu je velela gospa, potlej izpregovori:

— Najprej mi je moj velemožni gospodar zaukazal, naj javim va i milosti, kako hudo ga je zbolelo srce, ko mu je smrt ugrabila dragega sorodnika, gospoda Andreja Heninga čislana vašega soprega.

— Glejte, kako je gospod kraljevi sodnik milosten meni siroti udovi. Niti tega ni pozabil poleg tolikih prevažnih poslov, ob tako burnem času. Da, da. Lani v dan osmenajstega vinotoka je ostavil moj premilostni gos-pod Andrej ta svet in mene rovo — a ravno v najhujšem času. Pa mojega milega sorod-nika že sedaj srce boli. Blaga duša, hvala mu! No povejte mi, egrgie se nobila do-mine, ste li zgolj zato storili ta dolgi pot, da mi izkazate sočutje svojega gospodarja? Ali vam ni ničesar govoril o drugih zadevah?

(Dalje prih.)

PODLISTEK.

Kmetški upor.

(1)

Zgodovinska povest šestnajstega veka
Spisal August Senoe. Predložil I. P. Planinški.

Bilo je popoldne koncem meseca avečana gospodovega leta 1564. Sneg po gorah je že skopnel od toplih solčnih žarkov, Sava je močnejše dila v svoji strugi od navela gor-skih vod, razlivačjoča se širom ravnine pod Sosedgradom. V mali grajski sobi je sedela pri visokem oknu postarna ali drvata, črno opravljenka ženska. Da ji niso bili plavi siv-kasti lasje pričesani z obeh strani visokega oblega čela, da ji ni segala črna čepica do ovelih lic, rekel bi bil človek, da sedi tu obrta moška glava. Lice ji je bilo veliko, trepalnice močno, nos podolgast, nad usta za-krivljen, usta široka, ustnici blede in drobni, rmenkaste obrvi, goste in zakrožene, a izpod njih je srlo v svet dvoje vganjk, dvoje bleedomodrih, rekel bi trudnih očes, iz katerih si zaman izkušal pogoditi, kakova čutila se budé v tem srci, kakove misli se porajajo v ti glavi. Gube na obrazu, okrog očes in ust so sicer pričale, da so se v tem srci silno strasti borile, ali sedaj je bila žena mirna ka-

Magistrat je odstopil to poročilo o. kr. državnemu pravdniku v Trstu, in to poslednje je je odstopilo za mesto delegovanemu okrajnemu sodišču v Trstu, da isto samo postopa radi prestopka po §. 491 k. z.

C. k. za mesto delegovanega okrajnega sodišča razpisalo je glavno razpravo na dan 31. maja 1893 in je povabilo k isti poslanca Nabergoja kot obtoženca.

Ivan Nabergoj došel je dne 30. maja pred sodišče in je, sklicevaje se na svojo lastnost kot državni poslanec, ugovarjal proti proganjanju, uvedenemu proti njemu.

Okrajno sodišče je suspendiralo glavno razpravo, zaprosilo dne 5. avgusta 1893 predsedništvo poslanske zbornice, da isto izposluje dovoljenje poslanske zbornice, da se sme kazensko-sodno postopati proti posl. Ivanu Nabergoju; in ker mu je predsedništvo vrnilo to prošnjo z ozirom na to, da ne zboruje državni zbor in z opombo, da naj se ista eventualno obnovi, ko se zopet skliče državni zbor, obnovilo je prošnjo dne 2. januarja 1894.

Med tem je ta kazenska stvar že davno zastarela.

In ako, ne glede na to, motrimo to stvar natančneje, nimamo na jedri strani pred seboj besedila kaznjive izjave, kajti poslanec Nabergoj je govoril slovenski in ni dognano, kako obliko stavka je isti rabil in kateri izrazi so se v navedenem poročilu preveli z „ingustizie“ in „anghorie“, kakor tudi ni mogel poročevalec pri zaslišanju dne 30. maja slovenski ponoviti izjave, katera se pripisuje poslancu Nabergoju; na drugi strani pa ni dokazana kaznjiva izjava, kajti od onih treh po poročevalcu imenovanih treh priča, sta priča Ivan Godina in Josip Bogatec zanikala, da bi se bila storila gori navedena izjava, in tretja priča Ivan Terčjak je izjavil, da se niti ni udeležil volilnega shoda, ker je bil bolan v postelji.

V menenju, da mora imunitetni odtok izraziti svoje zaščudjenje na tem, da se je posl. Nabergoj posval kot obtoženec k kazenski razpravi brez vaua ozira na njegovo imuniteto, da si posluje že 20 let kot tržakki poslanec in je toraj to moralo biti znano tržakkim sodnim oblastim, stavlja predlog:

Visoka zbornica naj sklene:

Prošnji za mesto delegovanega okrajnega sodišča v Trstu z dne 5. avgusta 1893 (obnovljeni dne 2. januarja 1893) za dovoljenje, da se sme kazensko-sodno postopati proti poslancu Ivanu Nabergoju, se ne vatreže.

Na Nunaju, 13. marca 1894.

Dr. Ferjančič,
načelnikov namestnik in poročevalec.

Srednje šole na Primorskem. O interpelaciji deželnih poslancev goriških zaradi prevleke strogosti na srednjih šolah v Gorici, objavila je nedavno „Deutsche Ztg.“ članek, v katerem naglašajo, da se mora taka strogost obsojati že zaradi tega, ker valed nje ne trpi le gimnazij v Gorici, ampak vse nemške srednje šole na Primorskem, katerih gojenci so večinoma Italijani in Slovenci in vendar se zahteva od njih isto, kar se zahteva od distonemskih gojencev. Nasprotno se jih muči še z raznimi nepotrebnimi malenkostmi. Konečno priporočajo člankar večjo potrpljenje posebno, kar se dostaja latinščine, grščine in nemščine. Zahvaljuje se poslancem dež. zbora goriškega, kateri so se uprli možko tej krivici, valed katere ne trpijo le učenci, ampak tudi učitelji. — To so glavne misli članka, objavljenega v „Deutsche Zeitung“. Značilno pa je, da je isti članek objavljen v prevodu v njega celoti naš poluslužbeni „Mattino“ v svoji številki z dne 16. t. m.

Za podružnico družbe sv. Cirila in Metoda darovali so igralci biljarda 60 nvč.

Za podružnico družbe sv. Cirila in Metoda pri sv. Ivanu je daroval g. Andrej Godina 2 kroni; g. Franjo Godina v spomin kumovanja novorojeni „Slavici“ pa 1 krono in sicer v namen, da postane ta podružnica pokroviteljica družbe.

O pevskem društvu „Adrija.“ Iz tajnikovega poročila o delovanju tega društva v minoletem letu posnemljemo nastopne podatke: Društvo je imelo v minoletem letu 29 udov-pevcev, 7 ustanovnikov, 49 udov prvega in 5 drugega razreda, skupno 90 udov. Dru-

štvo je priredilo v tem letu tri veselice: meseca maja, avgusta in novembra. Veselica v avgustu je bila znamenita posebno zato, ker je društvo „Slava“ od sv. M. M. „Adrijašem“ vrnilo pobodo. Po dovršenem vaporedu je takrat mogočno donela slovenska pesem iz kakih 80 grl, tako, da je mogočno odmevalo tja v tiho noč, po nepregledni vrtni naši Adriji. Mimo tega je društvo so delovalo pri veliki skupni veselici v gledališču „Fenice“ ter priredilo več pevskih večerov in dva isleta: k sveti Mariji Magdaleni in dne 15. avgusta na sveto Goro, kjer je pelo pri slovesni službi božji in se je vaidala lepa spominska plošča iz črnega mramorja, ki jo je izdelal društveni odbornik Drag. Pertot-Križetov. V Sotkanu so priredili prelep vapored vradajočim se „Adrijašem“. Društvo je pelo tudi nagrobnice raznim domačinom.

Najveselejši dogodek v delovanju tega društva v minoletem letu je pa ta, da je postalo pokrovitelj družbe sv. Cirila in Metoda. Podoknice so se zapele društvu ustanovniku Andreju Pertotu, sedaj že pokojnemu Andreju Martelancu, voleč, g. župniku Černetu in slednjič predsedniku društva. Društvo ima v svoji knjižnici 450 knjig, katere so udje čitali prav pridno. Sosebno za Jurčičeve zbrane spise so se udje kar trgali, katere je v družbi treh svojih prijateljev daroval (vse lepo vezane) neki voljavni domačin in član tega društva.

Iz Volčjegograda se nam piše: V noči od 17—18 t. m. ukradel je neznan pobalin iz stanovanja Antona Rebule hāt. 9 usnja v vrednosti 8 gld., dve plateni ženski ruti in 40 jajc v skupni vrednosti 12 gld. Tihotapec se je torej preskrbel za Velikonočne praznike za pince, trebal bi pa menda še obleke, kajti žuga nam zopet mras.

Za spomenik pok. Ivana Sluge darovali so še naslednja gospoda: vitez A. Klodič 10 gld., Ad. Just. Ig. Škobrta po 1 gld., M. Kalan poslal iz št. Petra nabranih 2 gld. 50 nt., A. Puš 2 gld., M. Anšlovlar 1 gld. 50 nt., G. Franja 50 nt. Vsega skupaj dosežaj iskazanega 207 gld. 50 nt. Nabiralni odbor za spomenik posl. Ivana Sluge v Podgradu.

Pellcljake. Zaradi tatvine zaprli so danes 34letnega težaka Jakoba V., stanujočega pri sv. Ivanu, ker je ukradel šepno uro nekemu Amadeju Barranzuttiju. — Zaradi težkega telesnega poškodovanja odvedli so danes v zapor 39letnega kmeta Antona M., stanujočega pri sv. Ivanu, v ulici S. Cilino. M. je oženjen in oče 4 neodraslih otrok. — Iz Trsta so odpravili za stalno: 28letno dekle Marijo Kovač iz Bret, okraja Tolminskega, in 32letnega težaka Petra Penko iz Postojane. Poslednji bil je že večkrat kaznovan zaradi tatvine. — Deželno sodišče v Trstu išče: 28letnega Antona Sigona iz Pazina, bivšega tirjalca pri trdnji Watzek v Trstu, zaradi goljufije in tatvine in 26letno Ado Rombauer, takozvano „baroneso Pola“ iz Pulja, slednjič gledališčno igralko, zaradi goljufije. — Drž. sodišče v Ljubljani išče 28letnega oigana Alojzija Breščaka zaradi roparskega napada in tatvine. (Breščak je isti oigan, katerega je bil tekoči ranil na Katinari njegov drug Karri, kateri je bil obsojen zaradi tega pred tržakkim porotnim sodiščem na 3letno ječo, kakor smo bili sporočili v večernem izdanju „Edinosti“ dne 8. t. m. Ur.) — Okrajno sodišče v Trebnjem išče 29letnega Josipa Gerželja iz Herpelj, ker mora iati „odslužiti“ še nekoliko dni zapore. — Včeraj zjutraj prišel je težak Anton Krt, stanujoč na Greti hāt. 5, v neko žganjarijo v ulici dei Forni, da se nekoliko „z žganjem zavaruje pred burjo“. Spreten tat pa je Krtu vril svojo roko v žep in mu odnesel novčarko, v kateri je bilo 1 gld. 48 nvč. v gotovem denarju. Ako Krtu ni ogrelno žganje, ogrel ga je prav gotovo — izpraznilno žep.

Nezvesta blaginčarka. Včeraj so zaprli na Dunaju blaginčarko pri neki trgovini z jestvili, ker je v teku jednega samega leta okradla svojega gospodarja za več nego 10 tisoč gld. V hranilnici imela je naloženih 12 tisoč gld.

Mnogojezičen Poljak. Te dni sprejeli so v tržakki bolnišnici 42letnega kamnotiskarja Erazma Bratkievica iz Horolda v ruski Poljšči. Isti prišel je v Trst peš naravnost iz Rima, raztrgan, lačen in bos. Bratkievicz je podanik severo-ameriških zjedinjenih držav in govori nič manj kot devet jezikov. V bolnišnico so ga vprejeli, da si ozdravi svoji

nogi, ki sti valed dolge hoje popolnoma v mehurjih. Da bi revček imel toliko nog. kolikor zna jezikov, udaril bi jo bil menda kar peš v Ameriko, — da ne bi bilo morja vmes.

Železnice vaua sveta. Iz statističkih podatkov v časopisu „Archiv für Eisenbahnwesen“ razvidno je, da je bilo koncem leta 1891. na vsem svetu 635.923 kilow. železnice v prometu. Od teh spada na Ameriko 341.393, na Evropo 227.995, na Azijo 35.396, na Avstralijo 19.743, in na Afriko 10.496 kilometrov. Torej kažejo te številke, da ima Amerika mnogo več železnice, kakor vsi ostali deli sveta skupaj. Med evropskimi državami ima največ železnice Nemčija, namreč 43.424 kilow., potem pride Francija z 37.071, Angleška z 32.487, Rusija z 31.071, Avstro-Ogerska z 28.066, Italija z 13.186, Španjka z 10.131, Švedska z 8279, Belgija z 5307, Švica z 3279, Nizozemska z 3709, Rumunska z 2543, Portugalska z 2293, Danska z 2008, Turška z 1769, Norveška z 1562, Grška z 915 in konečno Srbija z 540 kilometri. Vseh lokomotiv je v prometu okolo 117.200, naložena glavnicca vseh železnice bila je koncem leta 1891 pa 135.000 milijonov mark.

Usmertenje na električnem stolu. New-Jorški „Glas Naroda“ piše v svoji 23. letišnji številki, da je bil dne 27. februarja t. l. v Sing-Singu usmrten na električnem stolu samorec Matew Jahson zaradi umora. O izvršitvi te smrtne obsodbe posnemamo po „Gl. N.“ te-le podrobnosti: Ob 11½ uri vstopile so pride v osodopolno sobo; obsojenec privezali so na električni stol. Na stolu sedeč poslovil se je od duhovnika iz New-Jorka, kateri ga je bil pripravil na smrt. Tri minute pozneje krožil je po stolu električni tok, napeljan po posebnih žicah, močan 1470 Volt, ki je ubil na stolu sedečega liki strela; čes 4 sekunde popustili so tok samo na 400 Volt inga pustili krožiti 55 sekund. Še gorko truplo prenesli so takoj v posebno sobo, kjer so je razparali. Pokazalo se je, da truplo ni bilo niti najmanj ožgano. Usmrteni Jahson bil je 32 let star, srednje in krepke postave. Ubil je bil nekega strojevodjo iz maščevanja tor ga oropal in truplo razmesaril. — Isti list javlja, da šaka v ječi še nek drugi morilec, imenom Bahmann, da ga pokličejo, naj sasede „električni stol“.

1400letnica francoske države. Leta 1896 bode 1400 let, odkar obstoji katoliška Francija. Papež Lev XIII. odgovoril je že kardinalu-nadškofu v Reimsu, Langénieuxju, na dotično vprašanje, da dovoljuje 6mesečno pro-lavo v spomin 1400letnice krsta kralja Frankov, Klodviga. Kardinal izdal je pastirski list podrojenim škofijam, v katerem spominja, da je na Božič leta 496 krstil sveti Remigij kralja Klodviga v Reimsu ter proglasil o tej priliki francoski narod posvanim braniteljem sv. Stolice. Jubilej prične s uvodno slavnostjo dne 13. januarja 1896 v Reimsu, prava slavnost pa prične o Velikonoči 1896. Glavna slavnost bode dne 1. oktobra, na god sv. Remigija. Vsi francoski škofje, tudi iz prekomorskih naselbin, obljubili so, da pridejo k slavnosti; pričakuje se sveda tudi ogromno število bogočastnikov.

Zanimiva starinska najdba. Iz Kaira poročajo, da je te dni našel načelnik starinskega oddelka egipteke vlade, Morgan, po dolgoletnem brezuspešnem iskanju vhod v piramido Dašur, blizu Sākare. Vhod je okolo 12 metrov pod sedanjim površjem zemljišča; tam je naletel preiskovalec na podzemski rov usekan v živo skalo, dolg 230 čevljev. Ta rov se vdiguje polagoma in vdi v piramido. S prva našli so 16 rakev, napolnjenih z mnogostevilnimi kstami raznih dostojanstvenikov (med katerimi ja tudi krsta neke kraljice), vai iz dōbe XII. dinastije, torej okolo 2800 let pred Kristom! Iz tega se je dognalo nepoporečno gotovo, da je to grobovje kralja Usurteona, katero se je vendar našlo po dolgem iskanju z kraljevskim zakladom vred. V tem zakladu so prekrasni dragoceni predmeti, o katerih trdijo strokovnjaki, da so najlepši izmed vseh doslej najdenih dragocenih predmetov starodavne egiptake umetnosti. Neštivilno je igel, sapon, zapestnice iz čistega zlata, posutih z dragim kamenjem. Na vseh predmetih urezan je sokol. Vse te dragocenosti pridejo s kstami vred v muzej v Gizō. Kupanje se bode še nadaljevalo.

Najnovejše vesti.

Budimpešta 20. Predsedništva poslanske in gosposke zbornice odredila sta vse potrebno, da se skliče državni zbor v 48 urah, ako bi umrl Košut.

London 20. Iz Odese javljajo, da je sklenila ru-ka vlada poklicati svoje zastopnike iz Srbije ter s tem pretrgati vse svoje zveze s to državo, dokler biva Milan na srbski zemlji. Ruska vlada pa da ni še izvrtila tega svojega sklepa, ker ne mara spletek z Avstro-Ogrsko.

Pariz 20. Ruski general Bogdanovič. čestital je pariškemu nadškofu, da se je posređil Paulwelsev atentat z bombo na cerkev pri sv. Magdaleni v Parizu. Bogdanovič pravi, da je razvidno že iz tega, kako čuva Bog naš Francijo. Nadškof je odgovoril, da je jako ganjen na izraženem sočutju ter da prosi Boga sleherni dan, da postane bratstvo med ruskim in francoskim narodom še tesnejše in iskrenjeje.

Trgovinski brzojavi.

Budimpešta. Pšenica za spomlad 7 16—7 17, za jesen 7 39—7 41. Koruza za maj-juni 4 90 do 4 92 — Oves za spomlad 7 04 do 7 06.

Pšenica nova od 77 kil. f. 7 30—7 35, od 78 kil. f. 7 40—7 45, od 79 kil. f. 7 50—7 55, od 80 kil. f. 7 55—7 60, od 81 kil. for. 7 65—7 70, Ri 5 25—5 70; oves novi 6 95—7 40.

Ječmen 6 65—9 35; proso 4 10—4 50. Pošli težavni, mlini rezervirani. Trg jako nevoljan, cene zopet 6—7%, manjše. Prodalo se je 8.000 met. stol. Vreme lepo.

Praga. Neradnirani sladkor: malo bolje. Za-mare 16 82, april 16 80. Za maj 16 90. Nova roba j septembar 15 85.

Budimpešta. Špirit, 16 50—7—

Havre. Kava Santos good average za mare 103 75, za juli 98 75.

Hamburg. Santos good average za mare f. 82 50, maj 81 75, september 77 50.

Dunajska borza 20. marca 1894.

	danes	v soboto
Državni dolg v papirju	98 90	98 80
„ „ „ v srebru	98 10	98 15
Avstrijska renta v slatu	119 55	119 65
„ „ „ v kronah	97 80	97 90
Kreditno akcije	388 70	385 75
London 10 Lst.	124 60	124 70
Napoleoni	9 91	9 91½
100 mark	60 95	61—
100 italj. lir	43 30	43 15

Gostilna „Pri lepem razgledu“

Gregorja Čehovina pri sv. Alojziju se priporoča najtopleje slavnemu občinstvu. Toči se prav dobro črno vino po 38 nvč. liter. (20)

Zaloga piva

pivovarne bratov

Reininghaus v Steinfeldu — Gradec

pri

186

A. DEJAKU, junior, v TRSTU

Via degli Artisti št. 8, zastopnik za Primorsko, Dalmacijo in Levant, ponuja p. n. gostilničarjem v Trstu in po okolici starosnano steinfeldsko eksportno (Export), ožujsko (Marsen) in ulečano (Lager) pivo, tako v sodih kakor po steklenicah, pod ugodnimi pogoji.

Konj na prodaj

4 leta star, 15¾, pesti visok, dober za vse, vozi sam in s parom, lepe nošnje in dobre krvi. Barve je kostanjevorjave. Kje? pove uredništvo tega lista. (9)

„Kupuj pri kovaču in ne pri kovačetu!“

pravi stari pregovor.

To velja po vsaj pravici za moj zavod, kajti le tako velika kupčija, kakor naša je moja, ima zbog gotovega plačevanja velikanskih množin blaga, in drugih predmeti, cene stroške, kar je slednjič v korist kupovalcu samemu.

Krasni vzorci zasebnim odjemalcem gratis in franko. — Bogate zbirke vzorcev, kakor še nikoli, za krojače nefrankovane.

Snovij za obleke.

Peruvien in doeking za volečastito duhorščino, predpisane snovij za uniforme e. k. uradnikov, tudi za veterane, gasilce, telovadce, livreje, suknjo za biljard in igralne misle, preproge za vozove, loden, tudi ne premočljiv za lovske suknje, snovij, ki se dajo prati, potni ogrtači od gld. 4 do 14 ltr.

Ceno, primerno, pošteno, trajno, čisto volneno sukneno blago in ne dober kup cunje, katere veljajo komaj odškodnino za krojača, priporočam.

Iv. Stikarofsky,

BRNO (avst. Manchester).

Največa zaloga tovarniškega sukna v vrednosti ½ milijona goldinarjev. — Pošilja se le po poštnem povzetju! Korrespondenja v nemškem, českem, ogrskem, poljskem, italijanskem, francoskem in angleškem jeziku. (24)